

служби, необхідно постійно розвивати лідерські (цифрові) компетентності, які допоможуть впроваджувати інформаційну систему управління людськими ресурсами HRMIS у структурах, які належать виконавчій владі, а також формувати нові погляди на професійний цифровий розвиток осіб на державній службі.

Список використаних джерел:

1. Матвейчук Л. О., Польовий П. В. Цифрова компетентність публічних службовців: теоретична площина. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. № 2. С. 55–64. DOI: <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2022.2/10>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-570-2-30>

Харченко О. А.,

*аспірант кафедри державно-правових і гуманітарних наук
Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
м. Київ, Україна*

ПРАВОВІ ТА АДМІНІСТРАТИВНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ РЕГІОНІВ У ЧОРНОМОРЬСЬКОМУ РЕГІОНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Європейська інтеграція України є не лише зовнішньополітичним курсом, а й глибинним викликом для внутрішньої правової та адміністративної системи [1]. Успіх цього процесу залежить від здатності держави формувати регіональну політику, що поєднує принципи належного врядування з ефективними механізмами реалізації [2]. Особливої актуальності набуває Чорноморський регіон, включно з Автономною Республікою Крим, адже саме ці території у воєнний та повоєнний періоди визначені як пріоритетні для реконструктивного розвитку [3]. Повернення їх у правове поле України неможливе без комплексної трансформації адміністративно-правових механізмів, що мають відповідати *acquis communautaire* ЄС.

Формування регіональної політики в умовах євроінтеграції ґрунтується на принципах децентралізації, субсидіарності та верховенства права [4]. Для Чорноморського регіону ці принципи означають практичну потребу у відновленні та водночас модернізації управлінських структур. Насамперед йдеться про синхронізацію українського адміністративного права з європейськими стандартами [5]. Це включає

впровадження сучасних підходів у сфері надання адміністративних послуг, перегляд процедур адміністративної відповідальності, а також посилення судового контролю за діяльністю органів державної влади. Така уніфікація створює підґрунтя для реалізації реінтеграційної політики та гарантує відновлення верховенства права на деокупованих територіях.

Важливим напрямом є адміністративно-правове забезпечення фінансової самодостатності регіонів. Правові механізми мають гарантувати ефективний контроль за використанням публічних коштів та створити надійні інструменти протидії економічним правопорушенням [6]. Саме вони визначають можливості реалізації регіональних програм розвитку, відновлення інфраструктури та задоволення соціальних потреб населення.

Окремо слід наголосити на формуванні інститутів управління реінтеграцією. Йдеться як про створення нових, так і про реформування існуючих адміністративних структур, що отримають чітко визначені повноваження у сфері координації міжнародної допомоги та регіонального розвитку [7]. В умовах деокупації та післявоєнного відновлення саме такі інститути виступатимуть правовою опорою для стабілізації та модернізації Чорноморського регіону.

Реалізація державної політики регіонів потребує дієвих адміністративно-правових механізмів, здатних забезпечити не лише економічну ефективність, а й відповідність європейським стандартам прозорості та підзвітності [8]. Одним із ключових напрямів є впровадження інструментів моніторингу й контролю за цільовим використанням коштів, спрямованих на реконструкцію [9]. Прозорість і антикорупційність у цій сфері стають не лише вимогою суспільства, а й умовою співпраці з європейськими інституціями, що надають фінансову допомогу.

Інформаційна та кібербезпекова стійкість є ще однією необхідною умовою сучасного регіонального управління [10]. Адміністративно-правові засади мають передбачати не лише впровадження електронних адміністративних послуг, але й комплексний захист інформаційних систем від кібератак і несанкціонованого втручання [11]. Це дозволить забезпечити ефективну комунікацію між центральною владою та регіональними структурами й сприятиме швидкому реагуванню на виклики.

Не менш важливим чинником є кадрова політика. Перепідготовка та залучення висококваліфікованих фахівців до органів місцевого й регіонального управління мають здійснюватися за європейськими стандартами [12]. Саме професійний управлінський корпус визначатиме здатність регіонів Чорноморського узбережжя інтегруватися у європейський простір.

Отже, формування та реалізація державної політики регіонів в Україні, зокрема у Чорноморському регіоні, є критичним тестом для здатності держави здійснити реконструктивний розвиток і забезпечити інтеграцію до Європейського Союзу. Ефективність цього процесу залежить від глибокого вдосконалення правових та адміністративних засад управління, що мають відповідати принципам децентралізації, прозорості та належного врядування. У цьому контексті юридична наука стає фундаментом для створення нової моделі регіональної політики, здатної забезпечити стійкість і процвітання Чорноморського регіону як невід'ємної частини європейської України.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 50–51. Ст. 572.
3. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 11 червня 1998 р. № 615/98. *Офіційний вісник України*. 1998. № 24. Ст. 870.
4. Децентралізація в Україні: правові засади та перспективи: монографія / за ред. Ю. С. Шемшученка. Київ : Наук. думка, 2020. 384 с.
5. Council of Europe. European Charter of Local Self-Government. Strasbourg, 1985. 14 p.
6. Романенко О. Г. Адміністративно-правові засади фінансової самодостатності регіонів. *Право України*. 2021. № 6. С. 44–52.
7. Шемшученко Ю.С. Інститути управління в умовах деокупації та реінтеграції. *Юридична наука*. 2022. № 5. С. 12–20.
8. Transparency International. Corruption Perceptions Index 2022. URL: <https://www.transparency.org> (дата звернення: 30.09.2025).
9. OECD. Integrity in Public Governance. Paris : OECD Publishing, 2019. 232 p.
10. Міністерство цифрової трансформації України. Концепція розвитку цифрових адміністративних послуг. Київ, 2021. URL: <https://thedigital.gov.ua> (дата звернення: 30.09.2025).
11. Дергачов О. А. Кібербезпекові аспекти регіонального управління. *Форум права*. 2021. № 2. С. 88–95.
12. Савчук О. М. Кадрова політика в умовах євроінтеграції: правові виклики. *Право України*. 2022. № 7. С. 60–68.